

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Főszerkesztő és lap tulajdonos:
Németh Ödön.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Bástya-utca 9.
Kiadóhivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

Katholikus politika.

Székesfehérvár, április 25.

A lefolyt kultúrviita alatt sok szó esett a katolikus autonómiairól, kongruáról, az iskolák államosításáról, a tanítói fizetés kiégésztéséről és korpótlékról, továbbá a revizióról. Körülbelül ezek azok a kérdések, a melyek manapság az egyházpolitikai körök közelebről foglalkoztatják.

Ahogy a dolgok mostanában állanak, azt hisszük sok víz fog lefolyni a Dunán, míg ezen kérdések közül egyik-másik dűlőre jut, annál is inkább, mert van ezeken kívül még egy veszedelmes kérdés, mely már Damokles kardjaként ott lebeg ismét az egyház feje fölött és valószínűleg hosszabb időre megzavarja azt a szélsenedet, a mely ma a parlamentben és parlamenten kívül megnyugtatja a kedélyeket. Ez a kanzelparagrafus. Ha ez a darab inkuizitio keresztül megy a képviselőház plenumában, akkor ránk, katolikusokra, az egyetemes katolikus egyházra, a katolikusok magyarországi közjogi helyzetére ez döntő csapás lesz. Elvesztettünk mindent, amit eddig még magunkénak

hittünk, a frázisok és ömlengések korszaka véget ért és mi megkötözve, zsebre dugott, ökölbe szorított kézzel tehetetlenül vergődhetünk; magunk erejéből többé sem a politikai, sem a társadalmi életben nem érvényesülhetünk. Rossz politika volt az, hogy egy pillanatig is Apponyi és Horánszky szekeréhez engedte kötni magát a néppárt. Nem is tudjuk felfogni, ki ugrott így be, ki volt oly naiv politikus, hogy Horánszkykat nyeregbe segítette ültetni, hisz a néppárt vezetői Zichy Nándor és Eszterházy grófok ezt kezdettől fogva perhorreskálták. Kár volt, hiba volt, egy percze is, akár a sajtóban, akár a parlamentben tömjént gyujtani az ördögnek, habár Széll Kálmán egyébként talán rokonszenves alakja rebegte is el a törvény, jog és igazság varázsígit. Expeto crede Ruperto. Az igazság ekkor is leghátul maradt, holott annak a legelső helyet kellene elfoglalnia, mert hisz jog és törvény csak az igazságon épülhet fel, és a liberális kormányok legnagyobb veszedelme éppen abban rejlett, hogy ezeket a fogalmakat szeparálták a gyakorlati törvényhozás és jogszolgáltatás terén és éppen

ezzel forgatták fel az erkölcsi és társadalmi rendet.

Az a kuriai bírákodás a mi ügyünknek egy fabatkát sem használ, ha a katolicizmus a politikai életben nem érvényesülhet. Kárba vész a legjobb akarat, legszentebb szándék, legfényesebb tehetség és minden anyagi áldozat, ha azt, amit néhány lángoló katolikus sziv összehozott, az opportunizmus sivár, szürke ködében szétmállani engedjük és képtelenek vagyunk ethikai kérdésekkel a liberalizmus gseft-szellemét az államkormányzat vezetésében tulszárnyalni. Az önzés kuporodik a fejünk tetejére és mi ismét másodosztályú hazafiak leszünk, akik csak a mélyen tisztelt izraeliták kegyelméből élhetünk e hazában, a hol a katolikus egyház kilenczszáz éves jubileumát készül megülni.

Igazán leverő, elszorító tudat! Belemerülünk a világi politika minden ágazatába, elkalandozunk néppárti eszünkkel a kínai hódítás területére és a 'sung-li-ja-men jegyzékeivel törődünk meg az indiai cukorvám és a Hatvani Deutsch urnak járó cukorprémium megmentésén törjük a fejünket, itt-

csak élt tovább, míg végre a negyedik tavasszal, mikor a kakuk megszólalt, kezdett neki-iperedni. Annyira, annyira, hogy ilyen változó egészséggel elérte már a tizedik esztendejét.

Az igaz, hogy nagyon csüggve nőtt és szánalomra méltóan sovány volt, az arca beesett, a színe, akárcsak az üntöttviasz; fekete szemei mélyen beesve a szemgödörbe, olyan bámulva néztek kifelé, mintha a végtelen nagy világot akarná velük bejárni. Télen rendszeren ott üldögélt a kályha mellett, a kuckóban, remegett a hidegben, hogy a könnyei kicsordultak sovány arcocskájára, sokszor az éhségtől is, mikor anyjának nem volt mit betenni a sütőbe, vagy a fazékba. Nyáron egy ingecske volt az egész ruhája, a mit posztó darabokból akasztott össze az édesanyja, no meg egy ócska szalmakalap, melynek széles karimája alól úgy tekintgetett szét, mint egy kis madár. Az anyja szegény napszámos asszony volt, mint a fecske, idegen fedél alatt lakott. Szerette az ő fiát de csak a maga módja szerint, bizony szegény kis kölyök: sokszor úgy kikapott valami ügyetlenségért, hogy elég. sőt sok is volt neki.

A kis muzsikus.

Rajz.

— A „Fejérmegyei Napló“ eredeti tárcaja. —
Praun után Bilkei Ferencz.

Gyenge és beteges volt szegényke már akkor is, mikor a világra jött... A komasszonyok, akik ott álltak a beteg anya ágya körül, nagyon rázták a fejüket. Pedig az anyja, az se volt valami biztató állapotban. Margit, a kovács felesége volt az asszonyok között a legokosabb, kezdte is a vigasztalást, még pedig ilyen féle képen:

— Adjatok csak ide onnan a falról azt a szentelt gyertyát — mondá — gyujtsátok meg; édes komámasszony maga se soká viszi már, bizony legjobb lesz, ha elkészül a nagy utra, mindjárt elküldünk a papért.

— Az ám — felelt a másik — de a gyereket mégis jobb volna előbb megkereszteltetni, hiszen nem él ez addig se, míg a pap ideér, a mi meg azt illeti, 'isz ez úgy is csak javára válik, legalább nem háborgat a halála után a lelké senkit.

Ekként beszéle és meggyujtotta a szentelt gyertyát, kezébe vette a gyereket, leöntötte keresztalakkban a fejét szentelt vízzel — szegény gyerekek még a szemei is felnyilottak — aztán mondá: Én téged megkeresztellek az Atyának és Fiának és Szentlélek Istennek nevében. Legyen a neved János és most már keresztény lélek, térj vissza oda, a honnan jöttél. Amen!

Hanem, a mint látszik, a léleknek egy csipetnyi kedve sem volt visszamenni oda, a honnan jött és elhagyni azt a vézna testecskét, sőt épen ellenkezőleg, elkezdett a vékony lábacskaival kapálózni, aztán valamelyes hangok is jöttek ki a torkán, az igaz, csak olyan nyávogás féle, hogy az asszonyok egymásra néztek: Most már mi ez? gyerekhang-e vagy valami macskáé.

Eljött a pap. Az ellátta az anyát a hal-doklók szentségével és eltávozott. De hát csodák csodája: a beteg csak jobban lett. Egy hét múlva már dologra ment. Hanem a gyerek, a gyerek! — az olyan vézna, oly nyomoruságos volt, hogy megszánta, a ki ránézett, de azért

Rendkívüli olcsó árakért szeresheti be a t. közönség **STEININGER SÁNDOR** divat-, vászon- és fehérnemű üzletében, a legdivatosabb tavaszi és nyári szöveteket és mosó kelméket, általánosán elismert jó hírű gyárosok készítette vásznak, schiffonok és fehérneműeket, szőnyegeket, csipke és szövetfüggönyöket, stb. efféle czikket, „Deléni gyönyörű mintákban 38 kr-ért méterenként“ kapható **Steininger Sándor Székesfehérvár, Nádor-utca 2. szám** tejes-köz sarkán levő üzletében.

186. — 2.

Mai lapunk 6 oldal.

hon pedig — a mint Zichy Nándor megírta — azt kell megértnünk, hogy befolyásos körök még annyira sem becsülnék, hogy közüllünk való egyént tartsnak alkalmasnak a vallásalap kezelésére.

Pár héttel előbb a néppárt vezető-organumába csuszott bele az a cikk, melybe Patássy dr. azt vitatta, hogy nem baj, ha megszavazzák is a konzellparagrafust, hisz meg van a rekompenczió abban, hogy viszont a közigazgatási tisztviselőket is eltiltják a korteskedéstől. Most meg az autonómiai 27-es bizottság gyűlésén, halljuk, hogy olyan se hal, se hus izü elaboratumot csináltak, a mely egyik félnek sem kell. Mi hozta ezt létre? Az opportunizmus, ugyanaz az opportunizmus, a mely az elkeresztelési rendeletet szülte és kinötte magát polgári házassággá és felekezetenküliséggé. Hát tegyék a jégverembe inkább, mi meg bőjtöljünk tovább, mert szemérmes koldusnak üres marad a tarisznyája. Mily másképp állana a dolog, ha még idején megkérdik a felséges urat, de ez nem kellett akkor, mert Zichy Nándor akarta így. Ezalatt majd a kormány megcsinálja a kongruát (már meg is csinálta), a korpótlékkal öt év alatt államosítja az iskoláinkat és ezeken a czimeken kötve tartja a vallásalapot; nekünk pedig megmarad az autonómiai szervezet megaszalva, a mint Szapáryék akarják. Mert tartalma nem lesz és nem lehet más, mint legfeljebb még egy kölöncz az egyházmegyék és püspökök számára a megyei és helyi autonómiában, szóval az egyházkormányzati hatalom laicizálása, akár Ugronék, akár Vlassits szerint.

Mikor nyolcz éves volt, már teregette a teheneket a legelőre, vagy pedig, ha otthon nem kapott enni, ott kün kóborgott a bükkös alján és földi epret keresgélt. Igazán csoda, hogy valami vadállat szét nem marcangolta.

Igazi ostoba kis falusi tökfílkónak látszott a ki, mint a falusi gyerekeknél történni szokott, ha mással beszélt, a szájába dugta ujját. Hogy nagykoru nem lesz, arról mindenki megvolt győződve, arról meg még inkább, hogy az anyjának nem sok öröme lesz vele, nem lehetett azt semmi dologra használni.

Mégis, hogyan, hogyan se, — nem tudta senki fölfogni — egy dolog iránt csodálatosan tudott érdeklődni és ez a muzsika volt. Mindenütt azt hallott s mikor már nagyobb lett nem is tudott másról gondolkozni, nem volt más világa csak a zene. Ha az erdőben a teheneket legeltette, vagy földi szedret ment szedni, nem hozott haza semmit, hanem oda ment az anyjához és azt sugta neki: Anyám! valami az erdőben olyan szépen muzsikál, úgy tett, hogy Oi, oi . . .!

— No várj csak, majd adok én neked muzsikát — kiáltott az anyja, azzal vette a főzőkanalat és csitt! csatt! jól végig huzkoddott rajta. A gyerek sirt, jajgatott, fogadta hogy ezután nem lesz rossz, de azért magában mégis csak azt gondolta, hogy ott az erdőben valami csodaszépen muzsikált. Hogy mi? . . .

Hát Uraim ez nem katolikus politika, ha katolikus emberek csinálják is. Ne hagyják magukat kizökkenteni semmiféle paktum kedvéért az egyházi kerékvágásból.

Itt vannak Széll Kálmán nyilatkozatai a revizióról. Ő fél ennek még a gondolatától is, mert szerinte ez felekezeti harczot keltene. Nos, és a konzellparagrafustól nem fél, hogy az harczot kelt? Ismerjük már mi ezt modort; de strigis quae non sunt, és az ördögöt mégis a falra festik. Ugron lefestette azt a hazajáró lelket — a mint én ezeltől 7—8 évvel elneveztem Tisza Kálmánt. Széll ugyan tiltakozott, hogy nem fél a szellemtől és ugyanabban a beszédben maga is szellemet idéz, ugyanazt, a melyet Ugron, midőn a felekezeti harczot emlegeti. *Tisza miatt nem kell a revizió és Tisza miatt kell a konzellparagrafus.* Tiszta dolog az egész. Azért ne ámitsuk magunkat, ne lavirozzunk, hanem csináljunk őszinte, önéretes, öntudatos politikát. Zichy Nándor maga nem elég, azért nem ér semmit az ide-oda kapkodás, hanem kövessük bátran, elszántan a vezért, másképp soha sikert elérni nem fogunk; akik pedig a tollat forgatják, értsék meg legalább a vezér szavait és ne örlessenek folyton más malomban. **Mucsai József.**

— A költségvetés a főrendiház előtt. A főrendiház ülést tartott tegnap, melyen letárgyalták s megzavarták az 1899-ik évi állami költségvetést. Felszólaltak a tanácskozás során Szabó Jenő a kongrua dolgában, *Mayláth József* a munkásmozgalmak, a baleset elleni biztosítás, a borhamisítás s a mezőgazdaság fejlesztése

Mit tudta azt ő? A fenyűk, a bükkök, a nyírfák, a sárgarigók, minden, minden, a miben élet volt, neki mind muzsikált, az egész kerek erdő. Így volt a viszhanggal is.

A mezőn, mikor a pacírtá énekelt, a fákon, mikor a verebek csipogtak, ő úgy vette észre, hogy a megfák megremegtek rá. Mikor az est leszállott, ő akkor csupa fül volt, neki minden muzsikált, az egész falu. Ha munkára küldték, szénát gyűjteni, ő ott is zenét hallott, még a villának is volt hangja.

Lassankint rajta maradt a „muzsikus Jankó“ név.

Ha jött a tavasz, elszökött hazulról és a forrás mellett fűzfa sipot faragott. Csendes éjjelen, mikor a békák kurutyoltak, a pitty-palatty vert, a bölömbika bűgása messze elhangzott az éj némaságában, ha a kakasok kukorikoltak, akkor ő nem tudott aludni s a jó Isten tudja, miféle zenét talált ő mindenben. Anyja nem merte őt a templomba vinni, mert mikor az orgona szólni, vagy ha a fáj-dalmas, mélabús ének rengeni kezdett, akkor Jankót valami különös nyugtalanság fogta el, mintha egy másik világból való lett volna.

Az éjjeli őrk gyakran látta Jankót a korcsma felé osonni. Nem a korcsmába ment, csak épen a közelébe. Leguggolt a falhoz és hallgatódzott. A legények járták a csárdást, ki-kihallott egy-egy ihajja! hangzott a csizmak dobogása,

dolgában, továbbá Zichy Nándor gróf, akinek figyelemzetésére méltó szavait nagy érdeklődéssel hallgatták a főrendek. Két dolog van a költségvetésben, amelyek egy hatnak szólóra, hogy meg nem szavazhatja a költségvetést anélkül, hogy annak politikai iránya ellen álláspontját ne jelezze. Az egyik az, hogy általában nem vagyunk méltányosak és igazságosak a római katolikus hitfelekezetnek jogai és igényei irányában és hogy azon modern eszmét, hogy az állam hatóságát mindenre kiterjeszse, hogy több a nevelés és az oktatás ügyét egészen magának vindikálja és ez által a jövő nemzedékeket a maga nézete szerint akarja képezni, mintegy képmásává tenni, ami nem helyes. A felekezeti iskoláknak államosítása oly arányokat vesz, hogy utóbb az iskola csakis az állam kezében lesz. A felekezettől még az is elvétetik — nem közvetlenül, hanem közvetve, — ami a vallásos és vallásrökölési nevelésnek elodázhatatlan kelléke. Szóla a tanítási és tanulási szabadságnak és felekezetnek e rézbeni jogosultságának szószólója és eléggé nem rosszalhatja azt a törekvést, amely minden uton módon, akár a korpótlék, akár a községi agitáció, akár a nyugdíjazási kérdések elintézésé utján a felekezeti és községi iskolákat államosítani törekszik. A másik dolog eddig, amelyre nézve annak helyén mindenkor ovást szoktunk tenni, az a kiváltképpen kirívó sérelme a római katolikus egyháznak: az egyetemre vonatkozó kérdés. Az egyetemre nézve a 48-iki törvények világosan intézkednek és egy büdzsetális tárgyalás alkalmával egy létező törvény ellen részéről kikelni nem tartanák helyén valónak. De a 48-iki törvények és ezek alapján az illető szakminiszterek is beismerték már nem egyszer, hogy az egyetemi alap rendeltetésénél és eredeténél fogva katolikus alap és beismerek ezt már évtizedek óta folytonosan, anélkül, hogy oda kiszolgáltatták, a hova tartozik, vagy arra a célra fordítanak, amelyre alapított, hanem ezen büdzsé körbe bele vonják. Ez a büdzsében foglaltató oly jogsérelem, hogy Zichy Nándor gróf amiatt a büdzsét nem szavazhatja meg.

a nagy bögő bele-bele döfött mély hangjával, az egész korcsma szongott, zúgott és Jankó áhítattal hallgatott.

Én Istenem! mit adott volna, ha neki egy olyan hegedűje lehetett volna, a melyből olyan sokféle és oly gyönyörű hangokat lehetett kihozni. Deszkadarabok, melyek énekelnek! Istenem! De hát hol tehetne ő olyanra szert?!

Hogyan is csinálhatják? Csak legalább azt engednék meg neki, hogy egyetlenegyszer a kezébe vehetné! És miért ne? No de csak hallgathatta! És hallgatta is a büvös éjszakában, míg végre megszólalt mögött az éjjeli őrk durva hangja:

— Kotródsz mindjárt innen haza! Te éjjeli bagoly, te . . .

Ha muzsikaszót hallott, akár lakodalomkor, akár aratás befejeztekor, az neki mindig egy valóságos ünnep volt. Utánna rendesen elbujt a kályha mögé, a kuckóba, anélkül, hogy naphosszat csak egy árva szót is szólólt volna, csak ragyogó fekete szemei csillogtak, akár egy macskáé az éjszakában. Aztán csinált magának hegedűt zsindeyből és lószőrből. Mint szeretett volna olyan szépen muzsikálni, mint azok, ott a korcsmában, de hát nem ment, csak vékonyan nyekergett, olyan vékonyan, akárcsak a légy zümmögése. De ha nem vették észre, képes volt rajta játszani reggeltől estig, pedig — Istenem! — hányszor elverték érte,

— **A kuriai bíraskodás.** Az országgyűlési néppárt Molnár János elnökle mellett tegnapi tárgyalta a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot, mint a képviselőházi kompromisszum legfontosabb megállapodását. Kimondotta a párt, hogy noha a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat 3. szakasza 9. és 10. pontjának, valamint a 170. 171. cikknek kihagyását fogja szorgalmazni, mindazonáltal magát a javaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja. A harmadik olvasásnál azonban okvetlenül ellene fognak szavazni a javaslatnak, ha abban a részletes tárgyalás alatt kellő változások nem történének. A párt álláspontját a Házban Molnár János pártelnök fogja kifejezni.

— **A parlament munkarendje.** A képviselőház legközelebbi ülése április 26-án lesz, melynek napirendjére ki vannak tűzve: A gazdasági bizottság két jelentése a képviselőház 1899. évi költségvetéséről és a képviselőházi iroda szervezetében mutatkozó hiányok tárgyában; a számvizsgáló-bizottság jelentése a képviselőház pénztárának az 1898. év első felére vonatkozó számadásairól; a belügyminiszter jelentése az ország közegészségügyi viszonyairól az 1897. évben; a zárószámadás vizsgáló-bizottság jelentése az 1899. év 3. és 4-ik ngyedében előfordult tulkiadásokról, hiteltruházásokról és Magyarország és Horvát Szlavonországok közt az 1896. évre eszközölt leszámlás. Ezenkívül a miniszterek válasznak majd egyes interpellációkra. Így Széll Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter Barta Ödön interpellációjára a tizenegy milliós ugynevezett bosnyák kölcsön, Polónyi Géza interpellációjára a tersátói üzemek, a horvát joppárt és az osztrák szlovének szövetekezése, Bolgár Ferencz interpellációjára a borhamisítások, Pichler Győző interpellációjára Lueger Károly és a románok, Papp Elek interpellációjára a török-szentmiklósi népgyűlés betiltása, Buzáth Ferencz interpellációjára a főváros belterületén levő gyárak eltávolítása, Major Ferencz interpellációjára a kínai kérdés, Kálmán Károly interpellációjára a nagycsütörtök

ügy, hogy utoljára olyan volt szegényke, mint egy éretlen összevert alma. Lassankint ezt is megszokta, csak a hása nőtt meg, a haja mindig nagyobb és borzasabb lett, a szemei rendszeresen tele könyekkel, mindig ragyogóbbakká váltak s az arca mindinkább beesett, s a melle egészen behorpadt.

Nem hasonlított a többi gyerekekhez. Milyen is volt? Mit mondjak? Olyan mint az ő roz-zant hegedűje, melyet zsindeyből és lószürből tákolt össze, hogy alig lehetett a hangját hallani.

Volt az uraság kastélyban egy inas, annak volt egy hegedűje, mikor már mindenki elcsendesült gyakran játszott rajta, hogy a szobalánynak kedvébe járjon. Jankó a gazban egészen oda osont a kastély alá, oda állt az ablakhoz, nem másért, csak éppen azért, hogy a hegedűt minél közelebről láthassa, ott lógott a falon, szemben az ajtóval. Olyankor aztán az egész lelke a szemében volt, úgy tűnt fel előtte mintha egy megközelíthetlen szentély lenne neki az a hely és ő nem érdemli meg, hogy hozzá közelítsen. És mégis úgy vágyakozott utána. Egyszer csak egyetlen egyszer szerette volna a kezébe venni, nem is másért, csak azért hogy jó apróra megnézze. Szegény fiúcska! majd szétrepedt olyankor a szive, ha arra a nagy boldogságra gondolt.

Egy éjjel nem volt az inaszobában senki.

megünneplése és Polónyi Géza interpellációjára Neszmély Arthur hirlapírónak a rendőrség által való brutális bántalmazása tárgyában.

UJDONSÁGOK.

— **A király Magyarországon.** Ő felsége a király szombaton e hó 29-én Budapestre érkezik s egyenesen Gödöllőre megy. Ő felségével csupán a kíséret jő, amely az egész időtartam alatt Gödöllőn marad. A király a rendes kihallgatásokat megtartja s az első csütörtökön május 4-én délelőtt 10 órakor lesz.

— **A herceggímás tanítványai.** Az esztergomi főgimnázium ama volt tanuló, akik 1868—69-ben *Vasary* Kolos bíboros herceggímás akkori osztályfőnöksége alatt a VIII. osztályt végezték s 1869-ben érettségi vizsgálatot tettek, ez évi július 6-án 30 éves találkozóra jönnek össze. Dr. *Berényi* Gyula, *Hoffmann* Ferencz, *Magos* Sándor, *Magurányi* József, *Malina* Lajos, *Mattyasovszky* Kálmán, *Niedermann* József és *Szmatlik* Antal főhívják most az érdekelteket, hogy a találkozó dolgában szóval vagy írásban jelentkezzenek *Malina* Lajos esztergomi polgármesternél.

— **A fejérmegyei tüzoltó-szövetség.** A vármegyeháza másodemeleti kis termében e hó 30-án délelőtt 10 órakor ülést tart a fejérmegyei tüzoltó-szövetség, mely alkalommal felülvizsgálja a pénztári számadásokat s elintézik több fontosabb tüzrendészeti ügyet. A szövetség elnöksége felkéri a községtől előjáróságot, hogy a mennyiben a községben rendszeresen működő tüzoltó-testület áll fenn, annak parancsnokságát ezen ülési határnapról kellő időben oly hozzáadással értesítse, hogy a testület magát az ülésen egyik kiküldöttjével képviseltesse, kinek azonban nem okvetlen kell egyenruhában megjelennie. Ily testület hiányában a községet — mint a szövetségnek szintén tagját — hívja fel az elnökség, hogy az ülésen képviseltesse az előjáróságot.

Az uraság már hosszabb idő óta külföldön tartózkodott, az egész üresnek tetszett. Jankó már odalopakodva, már jó idő óta nézett befelé a nyitott ajtón a szobába, ott volt vágyainak netovábbja, a hegedű. Épen holdtűlte volt, a holdsugár bevilágított a négyesügi ablakon, s az a világosság mindinkább közeledett a hegedűhöz. Lassankint egészen megvilágította azt. Ő mily gyönyörűen látszottak most a hegedű körvonalai, karcsu nyaka, pompás hurjai. Ő Istenem! de szép is volt, mily gyönyörű, egészen elbűvölte a fiúcskát. Jankó mindig nagyobb vágygyal tekintett reája. Legugszult, könyökét sovány térdeire támasztotta, nézte nézte azt a csodálatos szép jószágot, még a szája is nyitvamaradt. Egyszer visszajédt más-kor meg egy csodálatos hatalom úgy ütözkélt, hogy menjen beljebb. De mi volt ez? ... Mint-ha a hegedű mindjobban közelednék hozzája, mintha láthatatlan szárnyai lennének. El-eltűnt, ha valami felhő toladottot eléje, aztán megint annál fényesebben állott előtte. Varázslat, boszorkányság! A szellő lengedezni kezdett, a fák levelei suttoztak s mintha azt suttozták volna: Eredj csak Jankó, eredj! nincs most az inaszobában senki, egy árva lélek se. Eredj Jankó, eredj! Olyan szép éjszaka volt. A tó partján a csalogány csattogott, egyszer halkabban, aztán mindig erősebben: Eredj Jankó, eredj! Egy éjjeli lepke röpködött ott a gyerekek feje

— **A vásár.** Bizony csak meglehetősen szomorúan folyt le a két vásári nap, pedig a városnak ez szokott a legjobb vásárja lenni. Vasárnapon még csak volt élénkég a sátorok között, hanem azért a kereslet éppenséggel nem állott arányban a kínálatl. Csak éppen a lóvásár mondható sikerültnek. Nagy volt a főlhajtás, az állatok koalítása is megfelelt a vásár jó hírnevének s ami fő vásárló is akadt bőven s nyancsak csattogott a kupeczek parolája az adasvevési aktusok befejezése alkalmával. Számokban majd később referálunk a forgalom eredményéről. A marhavásártéren már gyengébben állottak a dolgok, pedig bőven volt ott is lábas jószág, különösen szarvasmarha. A disznóvásárnak azonban befutott az alkalommal a sertésvész. Az állatorvos konstatalta a vásárra hozott állatok között ezt a pusztító disznónyavalyt, miért is tilalom alá esett az egész sertésvásár. Amugy meg volt a kirakodó vásáron a kellő hangulat s daczára az ocsmány áprilisi hűvös időnek, pezsgett az élet a komédiák, panorámák, hinták s egyéb hasonló szórakoztató alkalmatossági szerek körül, amelyek Eldorádóját képezik rendszerint a vitéz hadfiúknak s a konyhák hercegnőinek. Itt-ott főlk Monaco képződött, ahol az aranyat vaskarikák, a nyereményt pedig ékes bicsakok képviselik. S volt aztán gaudé, mikor valamelyik ügyes kezű suhancz karikája főnnakadt az általános vágyakozás tárgyán, a karóba szurt bicsakon. Távolabb egy élelmes gentleman, akinek ősei százaz lábbal jöttek át a Vöröstengeren — egész csoport embert mulattat a vasos viceivel s zarárdékul 5 krajezárókért nyakába akasztja hallgatóinak a világ legzseniálisabb találmányát a tübefűzőt. Aztán belebotlunk a ragasztó csodaszer áruelőjának az álványába, majd a híres nóták s a ponyvairodalom földreterített műkereskedésére hívja fel figyelmünket valami rettene

körül, mintha azt mondta volna: Ne Jankó, ne! De a lepke tovarebbent, a csalogány elhallgatott s a fák levelei mindig hangosabban suttozták: Ne félj Jankó, nincs ott senki!

A fehér ingecske mindig jobban közeledett. Már hallik a beteg gyerek rövid, szakgatott lélekzete. Az ingecske eltűnik. Hiába röpködött a denevér, hiába mondta: Ne, ne! Jankó már ott van a szekrénynél.

A lékák a tóban ujult erővel kezdtek brekegni, de egykettőre ismét csend lett. A fülemile abbahagyta panaszbeli énekét, a fák levelei se susogtak. Jankó eközben maszott, lassan, vigyázva. De egyszerre félelem fogta el. Ott a bokrok közt otthon érezte magát, mint a vadállat az erdő magányában, de most egyszerre úgy volt, mintha kelepezébe került volna. Mozdulatai idegesekké lettek. Lélegzete rövidde vált, a melle úgy sipolt s hozzá egyszerre sötét is lett. Egy csendes nyári villámcsikázás egy pillanatra megvilágította a szoba belsejét s a Jankó alakját is, a ki négykézláb mászva, fejét a hegedű felé fordította. A villám fénye eltűnt, a holdat egy felhő eltakarta s most egyszerre teljes csend lett.

De mi ez? A sötétben egy hang hallatszik, lágy panaszos hang, épen olyan, mint mikor az ember a hegedű hurját megpendíti, mindjárt rá egy mély, álomból felriadt hang: ki van itt? Jankó visszajött a lélekzetét, de az a

tes ordítózás, odébb a gyors-elárúsító ríkcácsol s egy piczuláért ad 15 féle tárgyat stb. szóval a régi rendes kép az ismert staffage alakokkal, amely azonban miúdig mulatságot szerez a jó népeknek. Csak azt tesszük még hozzá, hogy ezt az egész élő, nyüzsgő, mozgó képet ujnyi vastagságban borította az a jó fajta vásártéri por, melyet ugyancsak hordott a mérges szélvihar.

— **Haldózás.** Pénteken temették el Szent-Mihályon Rabb Jánost megyénk egyik legelső parasztagdáját. Alacsony sorsból küzdötte fel magát annyira, hogy a legelőkelőbb urak szívesen társalogtak vele. 1848-ban már bíró volt s ez a hivatal majdnem a nyakát szegte. Jellassich ugyanis Szent-Mihály alatt akart a sárvízen keresztül Fejérvárra bevonulni. A hidat felszedve találván, a szentmihályi bírót vonta felelőségre, a ki csak hosszas mentegőtödzés árán tudott ép bőrrel megmenekedni. Leghíresebbek voltak azonban lovai. Hosszu időn keresztül ő nyerte el lovaival a megyei lókiállításra a legelső díjakat, úgy, hogy a többi kiállító rendesen rezignált, ha Rabb lovaival megjelent. Lovai közül a hercegprimás fogatába is kerültek. Bortsoha nem ivott, nem is dohányzott s talán ennek is köszönhetette, hogy 82 esztendődt ért.

— **Ketté vágta fejét.** *Pinke József* Börgönd pusztai lakos, *Péter István* ugyanottani lakosnak alvás közben egy balhával úgy bevágta a fejét, hogy a szerencsétlen élet-halál közt lebeg s a fel gyógyulásához kevés a remény. Pinkét a csendőrség letartóztatta, s a bűnjellel együtt átadta a kir. ügyészségnek. A büntett oka bosszu.

— **A lisztlopó.** Valamikor régen véres csatákat vívtak a molnár legények e szó miatt. De sok bevett koponya, megdagadt orr maradt a nyomában valamelyik harcziás diák-sereg pajkosságának, a melylyel oda kiáltották a „lisztlopó“ titulust a molnárlegényeknek! A muzsika fiai s a liszt derék lovagjai között ez az egy szó csinálta meg azt a barátság-talan viszonyt, mely a kutyák s a macskák

mély hang újra megszólalt: ki az? A másik perczben már hallik a gyufa perczegése, aztán jajgatás, káromkodás, ütések, a gyerek sírása, sikoltozása. Aztán kutyaugatás, lőtás-futás, láрма, felfordulás az egész kastélyban. Másnap ott állt szegény Jankó a falusi bíró ítélőszéke előtt.

Elitéljék, mint tolvajt? Nagyon természetes! A bíró és az esküdtek csak nézték, s a mint ott állt előttük: a szemei oly fényesek voltak, az uja a szájában, különben egészen törpe, sovány, piszkos, kékre-zöldre verve. Azt se tudta szegény feje, hogy kielőtt áll és mit akarnak tőle. De hát hogy ítéljenek el egy ilyen gyenge teremést, a ki még nincs tíz éves se s alig hogy meg tud állani a lábán. Börtönbe zárják? De hiszen gyermekkel nem lehet ily kegyetlenül bánni. Legjobb lesz — inditványozta az egyik — ha átadják a bakternak huzzon rá egyet-kettőt, hogy a jövőbe ne legyen kedve lopni, aztán megvan.

Odahitták Bakost, a baktert.

Fogd ezt a kölyket, adj neki egy párat emléknek.

Bakos intett a bozontos fejével, hogy érti aztán hóna alá fogta a Jankót, akárcsak egy macskát, aztán elvitte magával a szérübe. Talán nem is tudta szegény gyermek, hogy mi történi vele, vagy ahogyan volt ijedve, elég az ahhoz, hogy egy árva hang kevés, de annyit se hal-

között a mai napig is fönnáll. Abban az időben történt, hogy X. város különböző czéhjei a komédiázásra adták magukat s előadták valami siralmas színjátékot, melyben Néroléti a keresztényeket. A molnár czéh egyik érdemes tagja jámbor keresztény létere oda volt kötözve egy kereszthez s a mártír nyugodalmaival tűrte a római katonák bántalmait. Egyszer csak rákiált egy vérengző római:

— Hess, te lisztlopó!

De már ezt a mártír se tűrheti, kivált ha czivil életben a molnár mesterséget üzi. No le is dörgött onnét a magasból:

— Beste lélek, csak szálljak le a kereszt-ről, tudom, hogy beverem a fejed!

Hát hogy mind e dolgok úgy az eszünkbe jutnak, annak egyedül *Molnár Lajos* tánci molnár legény az oka. Ez a jó ember tényleg rá akart szolgálni a „lisztlopó“ titulusra s ellopott a gazdájától *Szabó István* tánci molnártól két zsák lisztet. Persze hogy elcsipték a szegényt s most a dutyiban elmélkedhetik a világ következetlensége fölött. Mert tényleg iuresa is a dolog. Régente lisztlopónak csufolták a molnárt, de nem zárták be, most ugyan semmivel sem csufolják, de irgalmatlanul elkulcsolják. Hát bizony tempora mutantur!

— **Hangverseny.** *Balassa L. Kálmán* hegedűművész hétfőn, április 24-én tartotta hangversenyét a kath főgymnázium disztermében szülő városa közönsége előtt, mely bizony igen ritkán részesül igazi műélvezetben. A terem zsufolásig megtelt előkelő publikummal, mely nem kevésbé érdeklődött a műkedvelő urak és hölgyek iránt, kiknek előadása keretül szolgált a művész játékaival. Először *Brestjanszky* Karolin úrhölgy (zongorán) dr. *Kneifel* Ferencz (hegedűn) s dr. *Vass* Bertalan urak (gerdonkán) Beethoven C. moll zongora harmasát adták elő, melynek különösen harmadik része tetszett nagyon a közönségnek. Utánok *Courard* Vilmosné úrhölgy énekelt *Massanetből* és *Böhm-től* egy-egy dalt; kedves alakja és színpompája zajos ovációkra ragadták a hallgatóságot. Har-

latott, csak nézett szegény, mint egy madár. Dehogyan tudta, hogy mit akarnak vele. Csak mikor Bakos végig nyújtóztatta a földön, lehuzta az ingesekéjét és rávágott egyet, akkor kiáltott: Anyám! A hányzor rávágott, mindig csak azt kiáltotta: Anyám! Anyám! De mindig gyengébben, gyengébben, míg végre egészen elhallgatott és azt se mondta már: Anyám!

Szegény, szegény összetört hegedű!

Ó te durva, te buta Bakos! Hát ki büntet gyermeket így? Hisz oly gyenge, oly erőtlén, hisz alig élt még.

Jött az anyja és magával vitte a fiacskáját, de úgy kellett őt az ölében vinni. Másnap nem is kelt fel szegény Jankó! Harmadnap is ott feküdt az ágyon, betakarva egy durva pokrócczal, csendesen, mozdulatlanul, halálravalótan.

A cseresnyefán, a kunyhó előtt csiripeltek a verebek, a napsugár beszökött az ablakon a szegényes szobácskába s aranyos fényrel vonta be a fiúcska összevert orcáját, melyből eltűnt már az utolsó csepp vér is. Ez a napsugár volt az ut, a melyen a szegény kis gyermek tiszta lelke haza, abba a szép hazába szállhatott. Legalább halála óráján vándorolhatott egy szép, széles uton, hisz az élet eddig ugyanis csak tövisekkel kintette be pályáját. Agyongyötört kebléből még fel-felsza-

madik szám volt *Balassa L. Kálmán* művészi játéka. *Paganini* Hegedű versenyének I. tételét adta elő teljes érzéssel és pompás technikával. Szűnni nem akaró taps jutalmazta a művész játékát, amely mindenkit meggyőzött arról, hogy igazi művészi tehetséggel állunk szemben, mely idővel elsőrangúvá fog kifejlődni. Öt percz szünet után dr. *Löwy* Károlyné úrhölgy ült a zongorához s játszotta el igen szépen Grieg egy sonátáját, mely után ismét *Balassa* ur adta elő *Saint-Saens* „*Introduction et Rondo Capriccioso*“-ját. Ebben különösen a pianissimok ragadták el a közönséget, mely teljesen átengedte magát a művészi élvezetnek. *Courard* Vilmosné úrhölgy megegyezően fellépett a pódiumra, elénekelve egy áriát *Wéber* „*Büvös vadász*“-ból, melyet a közönség kívánságára még egy magyar dallal kellett ráadásul megtoldania. Az élvezetes estét *Balassa* ur harmadik játéka fejezte be *Hubay* csárdajelenetével, amivel a közönség nem zeneértő része előtt is felfoghatóvá tette, mily különbség van az igazi művészi játék és az egyszerű cigány előadás között. — A hangverseny jótékony célú volt, s a befolyt jövedelem a kath. főgymnázium segélyező-egyesületnek tőkét gyarapította.

— **Gyilkosság Aban.** Rémületes eset tartja most izgatottságban *Abafejérmegyei* község lakosságát. Borzalmas gyilkosság történt ott e hó 22-én, melynek áldozata *Arany Kálmán* született *Simon* Lidia asszony lett. A jelzett napon feltűnt a szomszédoknak, hogy Aranyné ajtaja zárva van s ő maga a késő idő dacára sem jön elő. Zörgettek ajtón, ablakon, de választ nem kaptak, mely körülmény gyanusnak tetszett az egyszerű paraszt emberek előtt is. Nyomban jelentést tettek hát a község előljárásának, ahonnan csakhamar több előljárásági személy a helyszínére sietett. A hatósági kiküldöttek az ajtót fölfestítették s behatoltak a szobába, ahol szörnyű látvány tárult föl szemek előtt. Aranyné ott hevert holtan, óriási megaludt vértócsában. Bal mellén iszonyu sebek tátongtak,

kadt egy gyenge sóhaj, de a fülével most is figyelve hallgatta a mezőről visszaverődött visszhangot. Daloltak. A szénagyűjtők éneke oly szépen hangzott az „árva fiúról.“ A patak partjáról meg a pástor tilinkójából kapta el a szellő azokat a szomorú nótákat. Jankó hallgatta, figyelmesen, vigyázva, hogy hogyan dalolnak a faluban. Az ágyon ott volt mellette a kis hegedű, a melyet ő zsidányból és lószőrből tákol össze. Megegyezően föléscillantak a haldokló gyermek szemei, szintelen ajkai még suttogtak valamit: — Anyám! — mondá. — Mit fiacskám?! — szólt az anyja a zokogástól fuldokló hangon. — Anyám! Ad a Jézuska nekem ott fenn a menyországban egy igazi hegedűt? — Ad fiacskám, ad, — szólt az anyja, de többet nem tudott szólni, kemény szívéből kitört a fájdalom, az anjai szív keserves fájdalma. — Ó Jézusom! én édes Jézusom! — és ráborult arcával a váncosra. kiabált mint a ki esztét veszette, vagy mint a ki látja, hogy a halál kitépi kezei közül azt, ki szívének e világon a legkedvesebb. S valóban. Még az anjai fájdalom sem birt a halálal, mert a mint tekintete a kis gyermekre esett, a kis muzsikusszemei még nyitva voltak, de nem ragyogtak többé. Az arca oly komoly, oly hideg és merev volt. Eltűnt a napsugár is. Jankó! szegény Jankó! nyugodjál békében.

melyek valami hatalmas éles késtől származhattak. Az egyik seb 12 centiméter hosszúságban nyult a mellén s úgy látszik, hogy a gyilkos a szurás után még hasított is. A többi szurás is halálos. Tüistént jelentés történt a rejtélyes eset dolgában, s a csendőrök már javában nyomoznak a gyilkos után, akinek személyét illetőleg még csak sejtje műk sincsen. A törvényszék vizsgálóbírája is kiment volt a gyilkosság színhelyére s számos embert hallgatott ki. Fredmérv azonban még nincsen.

— **Halálozás.** *Drucker József* a 60-as években volt székesfehérvári pogármester f. hó 23. éjjel meghalt Budapesten. *Tóth István* főjegyző fogja képviselni a várost a holnapi temetésén, s ugyancsak ő fogja a város részéről küldött koszorút a ravatalon elhelyezni. A temetés holnap délután 5 órakor lesz a Teréz-körút 5. sz. házból.

— **Villamos vasut a megyében.** *Hegedűs Sándor* kereskedelemügyi miniszter a budapesti „Részvénytársaság villamos és közlekedési vállalatok számára“ czégnak a tervezett Budafok—Nagy-tétényi h. é. villamos vasut folytatásaként, Nagy-tétény, Erd, Tárnok, Sóskut, és P-Zámor községek érintésével Etyek községig vezetendő helyi érdekű villamos vasuti vonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

— **Uraim, a törvény nevében!** Olyan ünneplésen hangzik ez a pár szó, a melyre a legridegebb bűnös is megborzong, s fejet hajt a hatalom hathatós eszköze — a törvény előtt. Nem csekély meglepetést okozhatott *Schwarz Aron* dunapentelei, *Grünberger József* (Somogy-megye), *Goldberger Armin* eródi (Veszprémm.) *Schlesinger Albert* helybeli tejkereskedőnek és *Jakabi József* ugyancsak itteni sertéskereskedőnek, kik a *Barnai Ignác* féle kávéháznak egyik „Monacó“-jában boldogan verték a „ferblit.“ (De hisz a nóta is azt mondja: „a ki nem tud ferblizni, az menjen el verklizni.“) Ennek a kellemetes szórakozásnak közepette váratlanul toppant be negyedmagával a rendőralkaptány, ki a bankra tette kezét, s a fenti szavakkal üdvözölte a társaságot. A bankban 25 frt volt, s gondolhatják (tisztelet szakértők), hogy mily kellemetlen lehetett arra az illetőre nézve, a kinek éppen banda volt a kezében. Ez már aztán pech. De a legérdekesebb a dologban az, hogy a pinkapénz is eltűnt, melyet a rendőrség otthagytott. Hja! volt ki kárpótolta magát a bank hiányában.

— **Sertésvész.** Czeecz községhez tartozó *Caillery Hard* pusztán fellépett a sertésvész. A hatóság nyomban megtette a szükséges intézkedéseket a veszedelmes tovább hurczolásának megakadályozására.

— **Tolvaj vendég.** Kálozon e hó 18-án *Stinecz János* horvátországi garnizózáci illetőségi házoló *Szabó (Maróti) Antal* vendéglőjében betért, ott megismerkedett a kocsmáros fiával, kivel másnap Fehérvárra mentek szekéren. Midőn visszatértek, Maróti az ittas állapotban lévő *Stinecz*től 18 frtnyi értékű tula óráját és ezüst lánczát ellopta aztán megugrott. Időközben azonban elcsípték s most már fogságban van.

— **Razzia.** Mult szombaton éjjel, a vásár előtt, *Simon* alkaptány razziat tartott, mert hire járta, hogy *Pestről* több zsebmetsző és ezekhez hasonló foglalkozású egyén rándult le városunkba. Bár az összes gyanus helyek átvizsgáltattak, az ügyes kutatás daczára semmi féle nemesebb vad nem került rendőrség hálójába.

— **Vásárnap áthelyezése.** A veszprémi országos vásár, mely a hivatalos kalendárium szerint május hó 1-ére szokott esni, a kereskedelmi miniszter engedélye folytán május hó 8-ára tetetett át.

— **A Veszta-szüz csirkéi.** Akárki mit mond, a mi derék kofáink bátran hasonlíthatók a Veszta szüzekhez. Csak ne tessék szörnyükdöni a hasonlaton, nyomban kifejtjük, hogy megdönthetetlenül igazunk van. Hát ugyan mit csináltak a Veszta-szüzek? Ugy-e bár őrizték s szították a tüzet, hogy az soha ki ne aludjék! No lám. Vajjon a mi érdemes kofáink nem azt cselekszik-e egész télen át, amikor páratlan gondnal ápolják s szitják a *ludarit?* Ez csak világos! Igaz ugyan, hogy tulajdonképen időleges Veszta-papnőknek kellene őket neveznünk, mert hogy csak télvizidején gyakorolják papnoi tisztjüket, de ne osztályozzunk, ne csináljunk újabb klikkeket, ugyis van belőlük bőven. Szükségünk volt bevezetésre, hogy mindenki megértse, miért szólunk a czimben a Veszta-szüz csirkéiről. Azok a bizonyos pecsényelődtek özeveg *Lidás Józsefné* tulajdonát képezték, a ki ott „áru“ rendszerint a piacon, s csak azért szerepelnek lapunk hasábjain, mert *Sárközi Józsefnek* megfájdult rájuk a foga. Ugy-e még semmit sem értenek? No csak türelem! Hát *Sárközi* polgártársunk, a ki rangjára nézve kóbor cigány, megehiült egy kis csirkepecsenyére s ügyesen elcsent egy párt *Ladásné* asszonyom kosarából. Már éppen hogy csendes távozást kísérlet meg, amikor Angot-anyó ivadéka észrevette a füstös csinját s ugyancsak belekapaszkodott a borzas üstökébe. No kijutott *Fárao* szegény fiának! Megtápatzott irgalmatlanul amint csak kitelik egy olyan asszonyságtól, aki „áru“, aztán bekerült a kóterba, a hol bizonyára kap minden egyebet, csak csirkepecsenyét nem.

— **Daczára a folyton tartó áremelkedésnek a selyem áruknak, Schubert és Schlesinger czégnél valódi kínai pongis-selymek, melyek előbbi ára 1 frt 40 kr. volt, a legszebb színárnyalatokban és tönkre tehetetlen jó minőségben most — 65 kr-ért — kaphatók.**

— **Gyógyszertár átvétel.** Az Ács-féle „Magyar koronához“ czimzett realjogu gyógyszer-tárt *Caollner Vincze* volt pozsonyi gyógyszer-tár tulajdonos vette át. *Caollner Vinczét* mint jeles kézbesztésgű szakembert s mint hithű, buzgó katolikust is melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Osztályorsjegyek vételére ajánljuk az általános ismert és jó hírnévként örvendő *Lukács Vilmos* (Budapest, V., Fürdő-úteza 10.) bankházat, hol az osztályorsjátéokra vonatkozó mindennemű kérdésben szívesen kap mindenki felvilágosítást, valamint kívánatra játéktervezetek azonnal ingyen és bérmentve megküldetnek.**

— **Verekedés.** Vasárnap este *Nikkel József* és *Ruff Péter* foglalkozás nélküli iparossegédek a Vörösmarty-téren katonákkal összeverekedtek. A rendőrség a dologról értesült s mindjárt a helyszínére tetett, de már ekkor egy része a verekedőknek elvonult. Csak *Hainecz József*, a ki egy közös hadseregbeli közkatónával a járdán áldogált panaszolta el a rendőrségnek, hogy őt is megverték, s fejét beütötték. A rendőrség *Ruff Pétert* és *Haineczot* letartóztatva s *Nikkel* beidézését nyomban elrendelte.

— **Egy kényelmesen berendezett nyári-lak 3 szobával, parkirozva, a szőlőhegyen egész nyárra kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal.**

— **Egy kisebb vas takaréktűzhely még nem használt eladó. Tudakozódni lehet a kiadóhivatalba.**

IRODALOM.

Beniczkné újabb regényei. A magyar családoknak abban a könyvtárában, amely a szórakoztatás mellett a nemesre és szépre tanít, rég-től fogva ott vannak Beniczkné Bajza Lenke regényei. Olyan regények ezek, amelyekben őszintén, üde közvetlenséggel örökítette meg az író az élet apró összeütközéseit, tragédiáit. A modern társadalom levégője ezekben a könyvekben nem kasirozott, a szereplők nem szinpadai figurák. Alig van valaki, a ki a mai társadalmat, jó oldalával és félszégeivel együtt jobban ismerné, mint Beniczkné Bajza Lenke. Mindezek pedig olyan művészi harmoniában jelennek meg az írásaiban, ezeket a regényeket bátran adhatjuk a serdülő leányok kezébe is. A magyar olvasó közönség észrevette azt az előkelő tönst, amely Beniczkné regényein végigvonul, és honorálta is eléggé. Nem tulzás, ha azt mondjuk, hogy irodalmi esemény számba megy ez a csinos füzetes vállalat, amely most Beniczkné Bajza Lenke újabb regényeit közli. A szemnek is tetsző füzeteket *Singer és Wolfner* könyvkiadóhivatala (Budapest, Andrássy-ut 10.) adja ki olyan olcsó áron, hogy előrelátható, hogy Beniczkné regényeinek az olvasóközönsége megint meg fog növekedni. Beniczkné Sára története című új regényével indult meg a sorozat, amelynek egy-egy ötven oldalas füzete csak tizenöt krajczárba kerül. Minden héten jelenik meg egy-egy füzet, amelyekre valamennyi hazai könyvkereskedésben elő lehet fizetni, hat füzetre 90 krajczárért, tízre 1 frt 50 kr-ért és huszra 3 frt-ért.

Az Olcsó Könyvtár új füzelei. A Gyulai Pál szerkesztette kitiño vállalat ismét gazdag sorozattal gyarapítja népszerűségét. Az 1892—1089. sz. *Ocione Onorato* kiváló olasz tudós munkáját közli. A latin irodalom történetét, mely népszerű ismertetése a klasszikus latin litteraturának. A könyv kitiño szolgálatot fog tenni az iskolának és a nagy közönségnek egyaránt. Az 1090—1101. sz. *Hardy Tamás* Otthon a szülőföldön című regénye, az angol regényirodalom egyik legszebb alkotása. Csupa erő, szin, hangulat. *Dumas Kean-je* (1102—1103. sz.) minden nagy színész műsorában szerepel, a francziák legkiválóbb modern szinműirójának nálunk eddig könyvvalakban meg nem jelent munkája. A magyar társas élet kedves világába vezet *Berczik Árpád* vigjátéka *Mai divat*, (1104—1105. sz.) mely annak idején a Nemzeti színház pályá díját nyerte el. *Csiki Kálmán* a nagy magyar törvény alkotót méltatja *Werböczy István* és *Hármaskönyve* (1106. sz.) című kitiño tanulmányában. *Margalics Ede* a délszláv népköltészet érdemes átiteltője a királyevics Márkóról szóló XIV. és XV. századi népballadákat fordította le (1111—1113.) az új német szinműirodalom egyik népszerű alkotását mutatja be *Halbe Földanyánk* című drámáját míg a sorozat utolsó darabja (1114—1115. sz.) *Pálffy Albert* egy érdekes novellája A 63. sz. 1-gy. p. című, különös czimvel. Az olcsó könyvtár egyes száma 10 krajczárónként külön is megszerezhetők a kiadó Franklin-Társulatnál és minden hazai könyvkereskedésben.

A Kneipp Ujság 3-ik és 4-ik számában az *idegesség, az asztma* (nehézlégzés) a *torokgyulladás* és az *aranyér* mikénti gyógyításáról vannak írva a főbb cikkek. A „házi gyógyszer-tár“ rovatban különféle jó háziszerek vannak ismertetve. Ügyes képekkel van bemutatva, hogy miként kell czélszerűen alkalmazni a nyakpólyát, lábpolját, ülőpólyát, térdöntést, zomböntést, a gyomor és hasborogatást. A *gyógytor-nának* tíz féle módja szintén képekkel van illusztráva, a „levélszekrény“ rovatban pedig a legkülönfélébb betegségek mikénti gyógyítására

nézve nyer az olvasó utmutatást. Egyszóval a Kneipp Ujság ezen újabb számai is annyira kitűnőek, hogy ezen hasznos lap járatását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Megrendelhető a *Kneipp Ujság* Budapesten, X. ker. Füzér-utca 19. sz. alatt, félévre 2 frtért, egész évre 4 frtért. Czélszerű 1899. január 1-től előfizetni, mert az első számok ismerete nélkül az olvasó a Kneipp gyógymódra nézve nem nyer teljes tájékozottságot.

Felelős szerkesztő: *Bárá Proff Kocsárd.*

Vasuti menetrend.

Érvényes október 1-től.

Cs. kir. szab. déli vaspálya.

Budapest		Székesfejervár		N.-Kamizsa	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.55 reg.	9.— d. e.	9.24 d. e.	1.40 d. u.	9.19 d. e.	11.55 d. e.
Gyors v. 8.— reg.	9.14 d. e.	9.19 d. e.	11.55 d. e.	—	—
Szem. v. 2.35 d. u.	4.29 d. u.	4.35 d. u.	8.50 este	—	—
Szem. v. 5.25 d. u.	7.39 este	—	—	—	—
Gyors v. 8.— este	9.17 este	9.22 este	12.07 éjjel	—	—
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este	3.52 éjjel	—	—

N.-Kamizsa		Székesfejervár		Budapest	
indul	érkezik	indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.29 reg.	6.— reg.	8.15 reg.
Szem. v.	—	—	6.— reg.	8.34 reg.	9.50 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.34 reg.	9.50 reg.	—	—
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.	4.35 d. u.	—	—
Szem. v. 2.— d. u.	6.01 d. u.	6.09 este	8.15 este	—	—
Gyors v. 5.03 d. u.	7.48 este	7.54 este	9.20 este	—	—

Komárom-Ujszöny		Székesfejervár	
indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 4.40 reg.	7.28 reg.	—	—
Szem. v. 12.13 d. u.	2.27 d. u.	—	—
Vegy. v. 6.30 este	11.12 éjjel	—	—

Székesfejervár		Komárom-Ujszöny	
indul	érkezik	indul	érkezik
Szem. v. 6.10 reg.	8.34 reg.	—	—
Vegy. v. 10.— d. e.	2.50 d. u.	—	—
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel	—	—

Fejér- és tolnamegyei h. é. vasut.

Székesfejervár		Sárboqárd	
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 9.20 reg.	10.56 d. e.	—	—
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.	—	—

Sárboqárd		Székesfejervár	
indul	érkezik	indul	érkezik
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.	—	—
V. v. 12.— délben	1.47 d. u.	—	—

Számok, krivelek és árjegyzékek tisztán és csinosan!

ALAPITVATOTT 1871.

SZÁMMER IMRE

könyvnyomdája (gőzerővel)
KÖNYVKÖTÉSZETE
ÉS LEVÉLBORITÉK-GYÁRA

* SZÉKESFEJÉRVÁROTT. *

Készít minden néven nevezendő
KÖNYVNYOMDAI MUNKÁKAT.

Raktárt tart kész nyomtatványokból:

Városi és községi előjárók és árvaatyák számára. Szolgabírói hivataloknak. Ügyvédek, járásbírók és végrehajtók részére. Róm. kath. és ref. lelkesi hivatalok számára. Takarékpénztárak, segély-egyletek, kaszinók és olvasókörök részére. Uradalmak, bérlők és gazdák számára. Gyógyszertárlajdonosok részére. Kereskedők, iparosok és ipartársulatok számára. Szállodatulajdonosok és vendéglősök számára.

Továbbá:
IRÓPAPIROK, LEVÉLBORITÉKOK és LEVÉLPIROKBÓL.
nemkülönb

IRODAI SZEREKBŐL:
tinták, írónok, valódi acél- és réztollak tollnyelek, peccsíviaszkok s több effélékből jutányos árak mellett!

Meghívó, beleírti-, cím- és látogató-jegyek díszesen!

Ifj. KOTZÓ PÁL

Budapest, V-ik kerület Lipót-körut 18-ik szám.
(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiai féle legújabb szerkezetű **compound gőzmozdonyait félstabil- és stabilalakban**, a melyek 40 százalék tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél-dobsinokkal, toldást nem igénylő szalmarázókkal és nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas **cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskavágókat, répavágókat** és minden más gazdasági gépeket.

177. 6-4

VIDÉKEN LAKÓ SZOLID ÜGYNÖKÖK KERESTETNE!

HIRDETÉSEKET

a „*Fejérmegyei Napló*“ részére jutányos árért vesz fel a kiadóhivatal (Számmer Imre könyvnyomda.)

A „FEJÉRMEGYEI NAPLO“

megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton este.